

ПРЕС КЛИПИНГ

9. јун 2014.

НАСЛОВИ

Пристојан живот нам непристојно скуп; (стр.2)

Још два корака до Закона о раду; (стр.3)

Крајем наредне недеље стиже финална верзија закона о раду; (стр.4)

Мере за опоравак без већих ефеката; (стр.5)

Здравство и општине ће заиста штедети за пензије; (стр.6)

Раднику се добро (не) пише; (стр.7)

Пристојан живот нам непристојно скуп

Б. Царановић

Новоти истражују - Колико је новца потребно да бисмо своју породицу обезбедили за наредне четири деценије? Стандард одавно несталог средњег слоја подразумевао би месечно две плате од по 1.500 евра

КОЛИКА би срећа морала да „снађе“ некога да до краја живота, са својом породицом, нема главобољу због рачуна за струју, празног фрижидера и нове гардеробе за децу? Да живе без стреса од помисли на годишњи одмор и дечије екскурзије.

Ако је просечна потрошачка корпа у Србији за трочлану породицу 65.000 динара, претпоставка је да за основне ставке домаћинству са четири члана треба око 100.000 динара месечно. За четири деценије, око 50 милиона динара подмириће ту просечну, скромну, потрошачку корпу. Али то су само храна и комуналије.

Опуштен, али не и луксузан, живот двоје одраслих са двоје деце изискује много више. Више свега оног што је већина заборавила и да постоји. У оних око 50 милиона динара, тако, нису урачунате многобројне ставке нормалног живота који подразумева стандард давно несталог средњег стајежа.

На пример, то су куповина просечног аутомобила, његово годишње одржавање, стан за четворочлану породицу, излети, летовања, гардероба и обућа, одласци у ресторан, позориште, биоскоп, обнављање беле технике и намештаја, као и куповина књига, трошкови образовања и здравства. Ако на 50 милиона додамо те „ситнице“, збир је троструко већа сума, односно око 1,4 милиона евра!

- Да би се задовољиле све потребе таквог живота, у домаћинству са четири члана сигурно су потребне две плате од по 1.500 евра месечно - каже економиста Владана Хамовић. - Оно што би требало да подразумева пристојан живот обухвата много тога што већина не може да приушти. Свега 20 одсто запослених себи може да дозволи нормалан живот, стандард средњег слоја који је давно нестао. Већина житеља Србије једва се скрпи до следеће плате и грца због оног што је претходног месеца појео. И тако ће бити још дуго, судећи по стању наше привреде.

СИТНИЦЕУлазница за позориште у просеку је око 800 динара, а за биоскоп око 500 динара. Ручак за четворо у ресторану и по једно пиће коштају око 4.000 динара. Најмање 100 евра месечно потребно је за ове трошкове.

У развијеним земљама бела техника, телевизори или намештај мењају се на неколико година. Да се сваке године у обнову намештаја или технике уложи око 50.000 динара, за 40 година потребно је око 15.000 евра. Ношење два капута и два одела годишње на хемијско коштаће око 10.000 динара. Систематски здравствени преглед или специјалистичка дијагностика још толико.

Како наша саговорница каже, нема приче о пристојном животу ако у старту не полазимо да породица има стан, просечан аутомобил и новац за летовање. Породици од четири члана, у идеалним условима, био би потребан стан од најмање 100 квадрата. Такав у Београду кошта у просеку око 150.000 евра. Дobar породичан ауто, зависно да ли је нов или полован, може да

се купи за 5.000 до 20.000 евра. Годишње одржавање возила, сервис, гориво и регистрација однеће још најмање око 130.000 динара. На списку „заборављених“ трошкова налази се још много ставки.

- Банална ствар, као што је ношење ствари на хемијско чишћење два пута годишње постала је озбиљан трошак - каже Хамовић. - Одлазак у позориште или биоскоп, барем једном недељно са породицом у ресторан на ручак, све су то неизбежне ставке опуштеног живота. Некада су излети, макар и једнодневни, одлазак у природу, роштиљање, били нормална појава. И то је изумрло. Променити оно што се покварило од беле технике, купити, рецимо, нов телевизор или комад намештаја, за највећи број људи неизводљиво је без грча, а требало би да буде опуштено.

Било би природно да се купују књиге, плати преглед код приватног лекара. Лечење је бесплатно, али ако се на преглед специјалисте чека и три до шест месеци, породица би требало да може да плати и дијагностику и преглед у приватним здравственим институцијама. Школовање деце, гардероба и обућа из које се брзо излази су стални трошак. И нимало лаган. А играчке, „школице“, књиге - посебна прича.

СТАТИСТИКА

Просечна месечна потрошачка корпа за трочлану породицу је у марту била 65.453 динара. Од тога је 25.500 намењено за храну, алкохол и дуван 5.200 динара. За месечну куповину меса урачунато је 7.180 динара, а укупно за све поврће још 3.649 динара. За чоколаду се у овој просечној корпи „издваја“ месечно 200 динара. Интересантан је и статистички податак од 764 динара месечно намењених за ресторани и хотел!

РАДИО 021

<http://www.021.rs/Info/Srbija/Jos-dva-koraka-do-Zakona-o-radu.html>

Још два корака до Закона о раду

Представници Владе, Унија послодаваца Србије и синдикати 8 месеци заједнички раде на Нацрту закона о раду.

Према речима министра рада Александра Вулина, питање Закона о раду усаглашено је у 90 одсто ствари, међутим постоје још две спорне тачке, о којима послодавци и синдикати не могу да усагласе.

"Послодавци имају захтеве пре свега да тај закон о раду у већој мери оличава европско радно законодавство. Ми нисмо задовољни тиме и овим предлогом и мислим да ће он пре или после морати такође да се мења, у смислу приступања ЕУ. Синдикати имају своје захтеве да се ништа не мења у закону о раду, послодавци имају супротно томе да се много промене одређене значајније одредбе", каже Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије.

Из Савеза самосталних синдиката Србије поручују да ће се, уколико се овакав закон усвоји, једном делу становништва плате смањити за 10 до 15 посто.

"Ми нисмо решили проблем проширеног дејства колективних уговора, ми без тога не видимо даљу сврху ни разговора, ни преговора и да све ово што смо успели захваљујући синдикату, да на неки начин усагласимо, пада у воду због тог ... дејства, јер тиме се убија социјални дијалог у Србији. Ми ћемо се највероватније одредити да већ од следеће недеље уколико се не одустане од овога, изађемо на улице", рекао је Зоран Михајловић, потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије.

Послодавцима и синдикатима предстоји састанак социјално-економског савета који би требало да се деси у наредне 2 недеље. Овај савет је још једна прилика да се усагласе ставови по питању спорних тачака. Уколико до договора ипак не дође, држава ће донети одлуку.

ПРАВДА

<http://www.pravda.rs/2014/06/08/krajem-naredne-nedelje-stize-finalna-verzija-zakona-o-radu/>

Крајем наредне недеље стиже финална верзија закона о раду

БЕОГРАД - Министар за рад, запошљавања, социјална и борачка питања најавио је да би крајем недеље требало да буде позната финална верзија Закона о раду (ЗОР), о коме ће се, вероватно у четвртак, разговарати још једном на седници Социјално-економског савета.

Вулин, који каже да нема сукоба са синдикатима о детаљима новог закона, у међувремену ће се срести са челницима синдикалних организација, Љубисавом Орбовићем и Браниславом Чанком, пише данашњи „Блиц“.

Министар је прецизирао да синдикати нису желели да разговарају о 10 од укупно 200 чланова новог ЗОР-а, истичући да је „све остало усаглашено“.

Поштујем то што нису хтели да разговарају о зарадама, правима синдиката и проширеном дејству колективних уговора, али није тачно да на време нису били упознати с решењима, рекао је Вулин.

Он је додао да не стоје ни тврдње синдиката да се предложеним решењима умањују зараде запослених 10 одсто.

- Волео бих да живимо у социјализму, залагао сам се за то целог живота. Али живимо у времену у ком се о износу зараде преговара са послодавцем“, рекао је Вулин, напомињући да ни послодавци нису у потпуности задовољни предложеним решењима..

Они су инсистирали да се укине обавеза плаћања путних трошкова, пауза за ручак, топли оброк, напоменуо је Вулин, истичући да је држава такве предлоге одбила.Извор: Танјуг

Стручњаци скептични према плану Владе Србије за подстицање економског развоја

Мере за опоравак без већих ефеката

АУТОР: И. НИКОЛЕТИЋ

Београд - Економске мере које је најавио премијер Александар Вучић, а које би требало да обезбеде привредни амбијент у Србији који је бољи за пословање, привлачнији за стране инвеститоре и повољан за отварање нових радних места, према мишљењу економских аналитичара, остаће без дугорочних ефеката који би заиста ојачали привреду, а за последицу ће имати само прекомерно трошење новца, који нема одакле да се надокнади.

- Најављене мере могу имати само краткорочне ефекте, али чак и ако их буде било, они би били занемарљиви. Дугорочних ефеката не може бити уколико се не постигне истински резултат у јачању институција и привредног амбијента. Потребна нам је тражња и нови раст, само то повећава број радних места. А нови раст неће доћи без нових инвестиција, а нико неће инвестирати у Србију ако зна да постоји корупција, да судови не раде како треба, ако државом влада економска, а не политичка моћ. Све те мере могу нешто да значе на први ефекат, али круцијалних, правих резултата нема без истинског смањења корупције, без поверења у судове, као јаким институција које нису подложне манипулацијама. Али, то су постепени кораци, као и резултат - каже за Данас Данило Шуковић, директор Центра за економска истраживања.

Он додаје да су све наведене мере директно мешање државе у привреду.

- Толики интервенционизам и директно мешање државе у привреду је незамисливо за модерне економије. Посао државе је да санира ову поплаву, путеве, куће, мостове који су пропали, да се постара да буду добре реформе здравства, образовања, судства. Али, то наши политичари или не знају или им се више свиђа да показују колико су моћни. Код нас влада партократија уместо технократије, а потребно је да наука и струка кажу какве су реформе потребне за сваку област посебно. Економска политика треба да се заснива на економској науци - закључује Шуковић.

Махмуд Бушатлија, консултант за инвестиције, истиче да су и пореске олакшице и стимулације за запошљавање заправо субвенције, које опет држава мора да надомести однекуд, да би платила пензије или плате људима у јавном сектору.

- Некако се врло лако троше и обећавају државне паре, али не видим да се створио било какав услов, а да не говоримо о знацима да ће се средити амбијент, да може да обезбеди приходе буџету толике да се може трошити како је предложено. Ове мере неће довести до запошљавања, привлачења страних инвестиција и слично. Идеја да се обезбеде 1,2 милијарде повољних кредита је такође лоша, јер ће они углавном отићи за ликвидност, јер у ситуацији у каквој је наша привреда, нема места за инвестиције. Ако ви имате кредит који морате плаћати

пет одсто, а он иде у ликвидност, а не у инвестиције, то се не исплати, и нико га неће ни узимати. Или ће наћи други извор или ће затворити фирму - сматра Бушатлија.

Он додаје да је до краја 2011. за 10 година у земљу ушло 33,5 милијарди евра по основу инвестиција, половина директних а половина краткорочних и дугорочних кредита, а да су све наше инвестиције до сада биле "бацање пара".

Слично мисли и Мирослав Прокопијевић, сарадник Института за Европске студије, који тврди да ове мере неће имати ефекат, већ ће само бити потрошена велика средства.

- Снижавање пореза за новозапослене је дубоко нефер према онима који имају старозапослене и плаћају комплетне порезе. Осим тога то је краткорочна мера, а у фискалној политици је познато да такве мере не дају резултате, јер се људи понашају према дугорочној перспективи - каже Прокопијевић.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/zdravstvo-i-opstine-ce-zaista-stedeti-za-penzije>

Здравство и општине ће заиста штедети за пензије

Скупштина Србије усвојила је ових дана измене закона којим се повећава стопа доприноса за пензијско а смањује стопа за здравствено осигурање. На први мах јавности се учинило да је реч тек о једној рачуноводственој измени која ништа суштински неће допринети стању у буџету.

Ипак, економиста Марко Пауновић објашњава да би ове ове законске измене заправо могле донети извесне уштеде у јавној каси - из простог разлога јер ће Фонд за здравствено осигурање, за разлику од пензионог фонда, бити принуђен да троши мање.

Посланици су, на предлог Владе, заједно са пореским подстицајима за ново запошљавање, изгласали и закон којим се стопа доприноса који се на сваку плату уплаћују на име здравственог осигурања смањује са 12,3 на 10,3 одсто. Истовремено, стопа за пензијско осигурање повећана је у истом износу - са 24 на 26 процената.

Пауновић подсећа да је слична ствар урађена и лане, када је стопа пензијског доприноса такође повећана за два процентна поена (са 22 на 24 одсто), док је смањена стопа пореза на зараде, са 12 на 10 одсто. Тако је структура обавеза које плаћамо држави од плате у току годину дана значајно промењена у корист Фонда за пензијско и инвалидско осигурање. На први поглед заиста изгледа као пресипање из шупљег у празно, односно рачуноводствени трик који у најбољем случају може да допринесе да дефицит буџета на папиру изгледа мањи него што заиста јесте и ништа више од тога.

Пауновић указује на још једну ствар битну за целу причу: порез на зараде није битна ставка у републичком буџету, пошто тек петина прихода од њега одлази у републичку касу. Напротив, порез на зараде је главни приход буџета локалних самоуправа и чак 80 одсто тог пореза одлази у општинске и градске касе.

Шта је, дакле, Влада добила овим маневром? Смањила је приходе локалним самоуправама и Републичком фонду за здравствено осигурање а повећала количину новца који се директно улива у пензиони фонд. Познато је да се ПИО фонд тек са око 50 одсто пуни из доприноса док другу половину новца за пензије издваја држава из буџета. Последично ће, дакле, бити смањени и буџетски расходи. Ипак, остаје питање да ли ће тиме бити смањена и укупна државна потрошња или ће промена бити извршена само на папиру?

Пауновић каже да хоће зато што ће фонд за здравствено осигурање и локалне самоуправе једноставно бити принуђени да троше мање, јер новца напосто неће имати. С друге стране, држава би да су стопе пореза и доприноса остале непромењене у пензијски фонд свакако морала да прелије мањак новца.

В. Чворков

Суфицит и дугови

Марко Пауновић ипак задржава резерву да држава на крају неће овим маневром остварити икакве уштеде.

- Већ се неколико пута десило да државне институције на смањење прихода не реагују смањењем расхода, већ нередовним плаћањем добављачима - указује. И управо ових дана стигла је потврда да би се могло десити нешто баш такво. Наиме, Фонд за здравствено осигурање којим су ових дана смањени доприноси лане је остварио суфицит од преко 10 милијарди динара. Према подацима Министарства финансија, установе које су под контролом РФЗО, дугују добављачима 9,5 милијарди динара.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/radniku-se-dobro-ne-pise>

Раднику се добро (не) пише

У протеклих пет месеци Радна група за измене Закона о раду мало тога је урадила, сада је то сасвим извесно, мада су се неки њени чланови својски трудили да јавност увере да је све договорено и да се “финишира” предлог. Чак је речено да ће Закон о раду бити завршен па и усвојен до краја овог месеца,

а на снагу би требало да ступи почетком наредног.

Међутим, четири месеца се у радној групи преговарало само о раду на одређено време, отказима од стране послодаваца, отпремнинама, проширеном дејству колективног уговора и минималној заради, да би на крају синдикати, а делом и ресорни министар, признали да договора о проширеном дејству колективног уговора и минималној заради нема и да ће коначну реч дати Влада Србије. Како су ово управо два кључна института за радничка права, договор о мање битним стварима које иначе нису биле спорне ни за синдикат ни за послодавце, и није неки велики успех. Јер, ако ће о најважнијим и најбитнијим радничким правима “пресећи” држава, онда је јалов посао синдикалних и послодавачких представника који нису успели да заштите ни свет рада ни свет капитала. Ако ће о количини новца коју ће радник добити, односно газда исплатити, одлучити држава по својој мери и могућности, онда није јасно зашто се толико губило време у преговарању.

Било како било, нови Закон о раду једноставно мора бити усвојен, а на чију штету и у чију корист то ће се знати већ наредних дана. Јавне расправе о нацрту, који је био доступан само члановима Радне групе нема, па се о њему суди више по изјавама представника синдиката, послодаваца и ресорног министра. А оне су противуречне и тешко је утврдити шта је ко предложио, прихватио, одбио, ко је накнадно убацивао и шта у нацрт... Једноставно, свако има своју причу и ње се држи, а она гласи да ће радници бити малтене робови без икаквих права, да ће се постојеће зараде смањити за неколико процената, да ће газде по свом ћефу отпуштати запослене, да се укидају отпремине...

Увидом у последњу верзију нацрта Закона о раду, уверили смо се да се од 276 чланова постојећег законског акта око 200 њих мења, неки у потпуности. Неки само допунама или изменама бројки, односно рока на који се односе. Дакле, није реч о козметичким, већ променама које ће драстично променити однос света рада и света капитала и увести нова правила која код нас до сада нису постојала. Да ли су та правила добра или не, суд ће дати и Европска комисија, али и Социјално економски савет који треба пре коначне одлуке Владе Србије још једном да се састане и прихвати или одбаци нацрт.

Шта се мења у Закону о раду? Приликом пензионисања запосленом следује две уместо три просечне зараде, смањена је накнада за рад по сменама, исплаћује се отпремина за радника само код последњег послодавца, уговори на одређено време више неће трајати шест месеци већ и до две године (најдуже), исплаћиваће се минули рад по стопи од 0,4 одсто али само за године код последњег послодавца, а не на укупан радни стаж. То конкретно значи да ако неко има укупно 25 година радног стажа, али од тога само пет ради код последњег послодавца, следује му умањење садашње плате. Јер, газда ће му плаћати минули рад од 0,4 одсто по години само за време које ради код њега.

Предвиђа се пет уместо седам дана плаћеног одсуства у случају склапања брака и смрти у породици, селидбе или рођења детета. Новина је да би законом била укинута и накнада од 26 одсто дневнице на име сменског рада. Одустало се од смањења плате за време годишњег одмора и боловања, тако да ће радници и даље добијати док се одмарају просечну зараду, а боловање ће им бити умањивано као и до сада. Предлог је био да плата запослених за време годишњег одмора буде једнака основној заради увећаној за минули рад али без топлог obroка и маркице за превоз. Предложено је и да пробни рад може трајати најдуже шест месеци, и да је право на одмор могуће после месец дана рада, а не као што је то сада после пола године.

Оно што није договорено јесте минимална зарада. Наиме, синдикати су тражили да она буде изједначена с минималном потрошачком корпом, што су послодавци одбили. Послодавци су одбили и колективни уговор, чије проширено дејство траже синдикати. Синдикати су, пак, одбили предлог о смањењу права синдикалних повереника и руководилаца у предузећима, односно синдикалних лидера. Због ова три института синдикати, овога пута са истим ставом, најављују протесте уколико садашњи нацрт закона о раду буде усвојен, док послодавци верују да ће држава, која је и сама послодавац, одлучити онако како они желе - да минимална зарада остане што мања, да се не дозволи проширено дејство колективног уговора и да се смање постојећа права синдикалних лидера.

Министар за рад, запошљавање, социјална и борачка питања Александар Вулин тврди да ће закон бити усвојен у року, да није антираднички и да плате његовим ступањем на снагу неће бити ниже за 10 одсто као што тврде синдикати. Понавља да од 200 чланова закона који се мењају, синдикати на радној групи нису желели да разговарају о свега десетак који се односе на зараде, синдикална права и проширено дејство колективног уговора, а да је све остало

усаглашено. Истакао је да је задовољан што и синдикати и послодавци имају примедбе на нацрт о којем ће коначну реч дати Влада Србије, јер је то знак да је “нацрт на добром путу”.

- Држава ће зато морати да буде арбитар. Најбоље би било да су договорили све одредбе, али то је немогуће. Тачно је да су послодавци желели да укину топли оброк и путне трошкове, или да се пауза од пола сата не плаћа. Држава је такав предлог одбила. Наш радник нема новца да једе по ресторанима, а сматрамо да је и путовање до посла део рада. Једина новина у тој области јесте да уколико промените адресу становања након закључивања уговора о раду, послодавац није дужан да вам плаћа путне трошкове - рекао је Вулин.

Како је председник Социјално економског савета Бранислав Чанак, лидер УГС “Незавиност”, још недељу дана на путу у иностранству, седницу нема ко да закаже, па је реално да ће се она одржати тек око 20. јуна. Након тога ће нацрт стићи до Владе Србије па њој остаје свега десетак дана да га упуту посланицима Скупштине Србије на усвајање по хитном поступку, уколико треба да ступи на снагу од 1. јула ове године. Да ли ће “финиш” донети неку већу промену или ће све остати исто као у нацрту о којем Радна група није успела да се договори у најбитнијим ставкама, остаје да се види.

Љубинка Малешевић